

Hizkuntzen ofizialtasuna

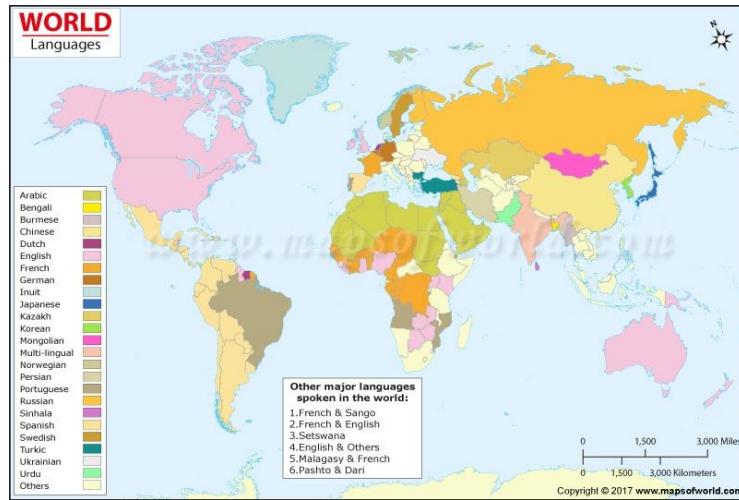
Ane Azkuenaga
Iratzi Uribesalgo
Nerea Garin

Jarraituko ditugun puntuak

1. Estatua
 - 1.1. Hizkuntza ofiziala
 - 1.2. Hizkuntza eta lurraldea
2. Ofizialtasuna
 - 2.1. Hizkuntzekiko harremana
 - 2.2. Tolerantzia
 - 2.3. Hizkuntz ondarea babesteko legediak
3. Hizkuntz ondarea
 - 3.1. Babesteko ekimenak
 - 3.2. Eskubideen Deklarazio Unibertsala
 - 3.3. Hizkuntz politikari buruzko ikuspegi berria
 - 3.4. Ofizialtasunari buruzko gomendioak
4. Bibliografia

1.1. Estatua eta hizkuntza ofiziala

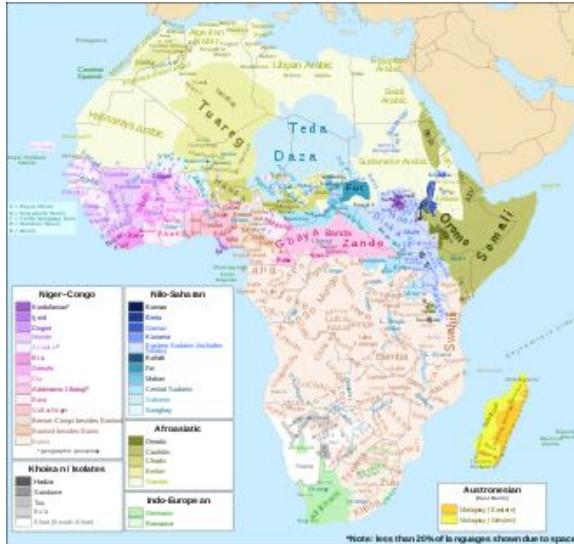
- "Nazio hizkuntza"
- 250 hizkuntza ofizial edo koofizial
- Gaztelera, frantsesa, ingelesa, alemana eta portugesa inposatu izan dira
- 5 kasu desberdin:
 - Australia: ingelesa da hizkuntza ofiziala
 - Kamerun: frantsesa eta ingelesa dira ofizialak baina beste hizkuntzei indarra ematen zaie
 - Vanuatu: bislama, ingelesa eta frantsesa hizkuntza ofizialak dira
 - Turkia: turkiera da hizkuntza ofiziala
 - Hegoafrika: 11 hizkuntza dira ofizial

https://www.google.es/search?q=world%27s+languages+map&tbo=isch&ved=2ahUKEwjqqyqicfznAhUKbRoKHSHYDIAQ2-cCegQIABAA&oq=world%27s+languages+map&gs_l=img_3..0i30j0i8i30j0i8i30l6.100622.105105..105552...1.0..0.112.1860.12j.....0....1..gws-wiz-img.....0i19j0i10i19j0i7i30i19j0i7i30j0i19j0i8i7i30j0i8i7i10i30.EJE5ymhi0Sk&ei=SS5dXqqCl4raaGwu4AF&bih=706&biw=1525#imgrc=kK-4GLFiQIXaqM

1.2. Hizkuntza eta Iurraldea

- Leku ugaritan mugak ez dituzte hizkuntzak errespetatu.
- Hizkuntza ondarea errespetatzeko garrantzitsua da sentikortasun handiko hizkuntz-politika.

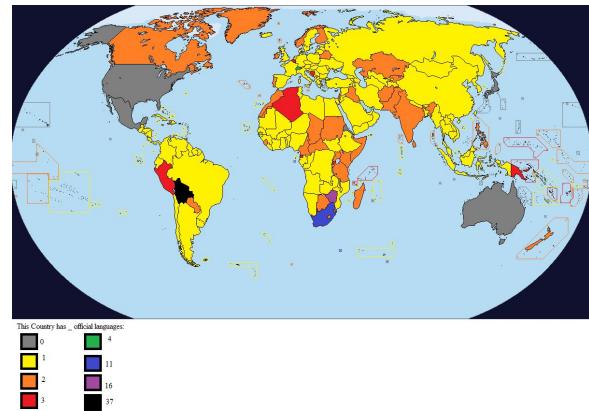
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/4/45/Map_of_African_languages.svg/330px-Map_of_African_languages.svg.png

https://www.languagesgulper.com/en/Southamer_files/Southamer%20corregido.jpg

2.1. Ofizialtasuna eta hizkuntzak

- 1992ko daten arabera → munduko hizkuntzen %5a baina gutxiago ofizialak
- Suitza eta Irlanda bertako hizkuntzen ofizialtasun prozesuan aitzindari
 - Noiz? XIX.mende amaiera - XX.mende hasiera
 - Jarraipenik? Beste herrialde asko
- 3 talde nagusi:
 - Guztiak ofizial
 - “Estatu hizkuntza” bat + koofizial
 - Ofizial edo koofizial ez izan arren administrazioan eta hezkuntzan erabilera
- Hagège (2000): hizkuntzak estatu mailan ofizialtasuna lortzeko konstituzioan sartuta egon behar du, zainduko eta sustatuko dela bermatzeko. Ofizialtasunak hiztunari prestigioa eman

https://www.google.com/search?q=official+languages+in+the+world&safe=active&sxsrf=ACYBGNQ5arP44Hw4dCRSZ1b6F1VOSFn30g:1583153578427&source=lms&tbo=isch&sa=X&ved=2ahUKEwjm3KrV6vvnAhX6BGM_BHdYwCKAQ_AUoAnoECAoQBA&biw=1366&bih=663#imgrc=kZFXIC3EyklgNM

2.2. Tolerantzia

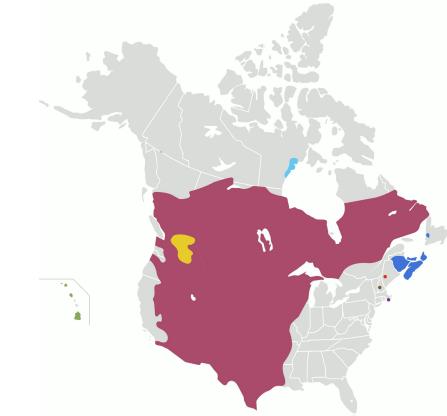
- Instituzio publikoek eta estatuak bi jokabide:
 - Botere publikoek hizkuntza toleratzea: BHk galesera
 - Estatuak berak hizkuntza guztien ofizialtasuna aldarrikatzea: Ekuador, Mexiko...
- Frantzia vs. bretoiera:
 - Non? Frantziar ipar-mendebaldean
 - Zer? Hizkuntza gutxitua
 - Nondik dator? Zeltatik
 - Historia: 1MG aurretik milioi eta erdi biztanle → bretoieraz milioitik gora
 - Mende hasieran hezkuntza sistematik baztertua.
 - Gaur egun 250.000 hiztun inguru, hezkuntza sisteman berrezartzeko saiakera ugari azken hamarkadetan; eskola pribatu kristauek, eskola publikoek zein Diwanek (= Calandreta = Ikastola)

https://www.google.com/search?q=langues+officielles+france&tbo=isch&ved=2ahUKEwj2kqTmxvznAhXG_4UKHU0WB_cQ2-cCegQIA_BAA&oq=langues+officielles+france&gs_l=im.g.3..0i24.7710.14806..14977...0.0..0.114.201.1.24j2.....0....1..gws-wiz-img.....35i39j0i67j0j0i30j0i5j30.9EieMlr7Lfc&ei=RmJdXvbXAcblwTNrJy4Dw&bih=663&biw=1366&safe=active#imgrc=d8fy0erttvnYAM

2.3. Hizkuntz ondarea babesteko legediak

- Samiera:
 - 2MG aurretik hizkuntza hegemonikoen bereganatze prozesua martxan jarri
 - 2MG ondoren berezitasuntzat onartua
 - Hezkuntza sisteman erabiltzen hasteko aukera
 - Estatu ezberdinako luraldeetan hedatua → kultura eta hizkuntzaren zaintza estatuz gaindiko koordinazioak
- Kanada: 70ko hamarkadaz geroztik jatorrizko herri indigenek beren hizkuntzak ikasteko eta administrazioarekiko harremanetan erabiltzeko eskubidea aitortu
 - 88az geroztik bertako 6 hizkuntza gutxitu koofizial ingelesarekin eta frantsesarekin
 - Diru laguntzak jaso
 - Beste probintziekiko erreferentzi puntu
- Zeelanda Berrian maoriera hizkuntza ofizialtzat hartu zen 1987an

3.1. Hizkuntz ondarea babesteko ekimenak

- Europar Batasunean: 1958an **bereizkeriarik ezaren printzipioa**
 - **Eremu Urriko Europako Gutuna**
- **EBLUL** (European Bureau for Lesser Used Languages)
 - “EBan 40 milioi lagunek ofizialtzat hartu ez diren hizkuntzak erabiltzen dituzte”
- Afrikan: 2000an eginiko **Asmarako deklarazioa**

3.2. Hizkuntz Eskubideen Deklarazio Unibertsala

- 1996an Bartzelonan: berdintasun, desoreka gabeko bizikidetza eta errespetu printzipioak jasotzen ditu.
- Nazioartean erreferente gisa, legedi ezaren aurrean

Irudia:

[https://www.google.es/search?q=lenguas+linguisticas&tbm=isch&ved=2ahUKEwjlyP6YIfznAhWS8IUKHUIbC5AQ2-cCegQIABAA&oq=le
nguas+linguisticas&gs_l=img.3...0.0..99059...0.0..0.0.....0.....gws-wiz-img.KMV0PBwvGhk&ei=Qi5dXsifJJLhlwTCtqyACQ&bih=657&biz=1366#imgrc=lsBLA6XZYvIb6M](https://www.google.es/search?q=lenguas+linguisticas&tbm=isch&ved=2ahUKEwjlyP6YIfznAhWS8IUKHUIbC5AQ2-cCegQIABAA&oq=le nguas+linguisticas&gs_l=img.3...0.0..99059...0.0..0.0.....0.....gws-wiz-img.KMV0PBwvGhk&ei=Qi5dXsifJJLhlwTCtqyACQ&bih=657&biz=1366#imgrc=lsBLA6XZYvIb6M)

3.3. Hizkuntz politikari buruzko ikuspegি berria

- **Orain artekoa:** estandarizazioa, zentralismoa, nazioa helburu, ingurune eleanitzarekiko ardura falta eta hizkuntzen arteko menderatze erlaziaoa
- **Ikuspegi berria:** deszentralizazioa, errealitate eleanitzan oinarria, estatuaren interesetara moldagarria eta berdintasuna hizkuntzen artean.

IRUDIA:

https://www.google.es/search?q=lenguas+indigenas&tbm=isch&ved=2ahUKEwinw72MlvznAhUMihoKHX8NB2AQ2-cCegQIABAA&oq=lenguas+&gs_l=img.1.0.0i67l10.68898.70929..72959...0.0..0.241.1256.0j7j1.....0....1.gws-wiz-img.....0..0.TIkM41dNNNo&ei=NC9dXqfZMlyUav-anIAG&bih=657&biw=1366#imgrc=V_pWmG5-9IKanM

3.4. Ofizialtasunari buruzko gomendioak

Helburuak gauzatzeko, agintariek, legegileek eta gizarteko kudeatzaileek irizpide hauek landu beharko lituzkete lurraldeko hizkuntza guztien aurrean:

- Hizkuntza hautuarekiko errespetua
- Hizkuntza jakin bat irakaskuntzan, zerbitzu publikoen kudeaketan edo justizian txertatzean laguntza.
- Lurraldeko hizkuntza ororen koofizialtasunaren aitorpena
- Babes ekonomikoaren eskaintza
- Egoera kontrolpean eramango duen erakunde baten ziurtasuna

4. Bibliografia

Artikulua:

Martí, F. eta beste (2005), Hizkuntzan ofizialtasuna, in *Hizkuntzen mundua. Munduko hizkuntzei buruzko txostena*. Bilbo: Unesco Etxea eta UPV/EHU.

https://www.google.es/search?q=hizkuntzen+mundua%3A+munduko+hizkuntzei+buruzko+txostena&tbs=isch&ved=2ahUKEwiohYupnvznAhVG_hOKHfgnBWEQ2-cCegQIABAA&oq=hizkuntzen+mundua%3A+munduko+hizkuntzei+buruzko+txostena&gs_l=img.3...7.15336..15983...0.0..1672.7285.18j13j3j5j0j3.....0...1..gws-wiz-img.V-zHCUQYK5M&ei=1DddXqiLEMb8U_jPIigG&bih=706&biw=1525#imgrc=YhNB7GooF7BfZM

Hizkuntzen ofizialtasuna

Puntuak

- Estatua
 - Hizkuntza ofiziala
 - Hizkuntza eta lurraldea
 - Ofizialtasun adibideak
 - Tolerantzia
- Hizkuntz ondarea babesteko...
 - Legediak
 - Ekimenak
 - Eskubideen Deklarazio Unibertsala
 - Hizkuntz politikari buruzko ikuspegia berria
- Ofizialtasunari buruzko gomendioak
- Bibliografia

Ane Azkuenaga
Iratzi Uribesalgo
Nerea Garin

1.ESTATUA

1.1. Hizkuntza ofiziala

- "Nazio hizkuntza"
- 250 hizkuntza ofizial edo koofizial
- Gaztelera, frantsesa, ingelesa, alemana eta portuguesa inposatu izan dira
- 5 kasu desberdin:
 - Australia: ingelesa da hizkuntza ofiziala
 - Kamerun: frantsesa eta ingelesa dira ofizialak baina beste hizkuntzei indarra ematen zaie
 - Vanuatu: bislama, ingelesa eta frantsesa hizkuntza ofizialak dira
 - Turkia: turkiera da hizkuntza ofiziala
 - Hegoafrika: 11 hizkuntza dira ofizial

WORLD

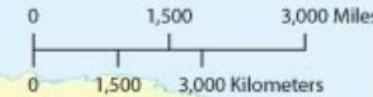
Languages

Arabic	[Color swatch]
Bengali	[Color swatch]
Burmese	[Color swatch]
Chinese	[Color swatch]
Dutch	[Color swatch]
English	[Color swatch]
French	[Color swatch]
German	[Color swatch]
Inuit	[Color swatch]
Japanese	[Color swatch]
Kazakh	[Color swatch]
Korean	[Color swatch]
Mongolian	[Color swatch]
Multi-lingual	[Color swatch]
Norwegian	[Color swatch]
Persian	[Color swatch]
Portuguese	[Color swatch]
Russian	[Color swatch]
Sinhala	[Color swatch]
Spanish	[Color swatch]
Swedish	[Color swatch]
Turkic	[Color swatch]
Ukrainian	[Color swatch]
Urdu	[Color swatch]
Others	[Color swatch]

Other major languages spoken in the world:

1. French & Sango
2. French & English
3. Setswana
4. English & Others
5. Malagasy & French
6. Pashto & Dari

1.ESTATUA

1.2. Hizkuntza eta lurraldea

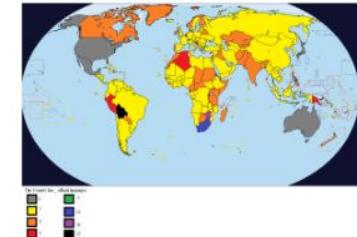
- Leku ugaritan mugak ez dituzte hizkuntzak errespetatu
- Hizkuntza ondarea errespetatzeko garrantzitsua da sentikortasun handiko hizkuntz-politika

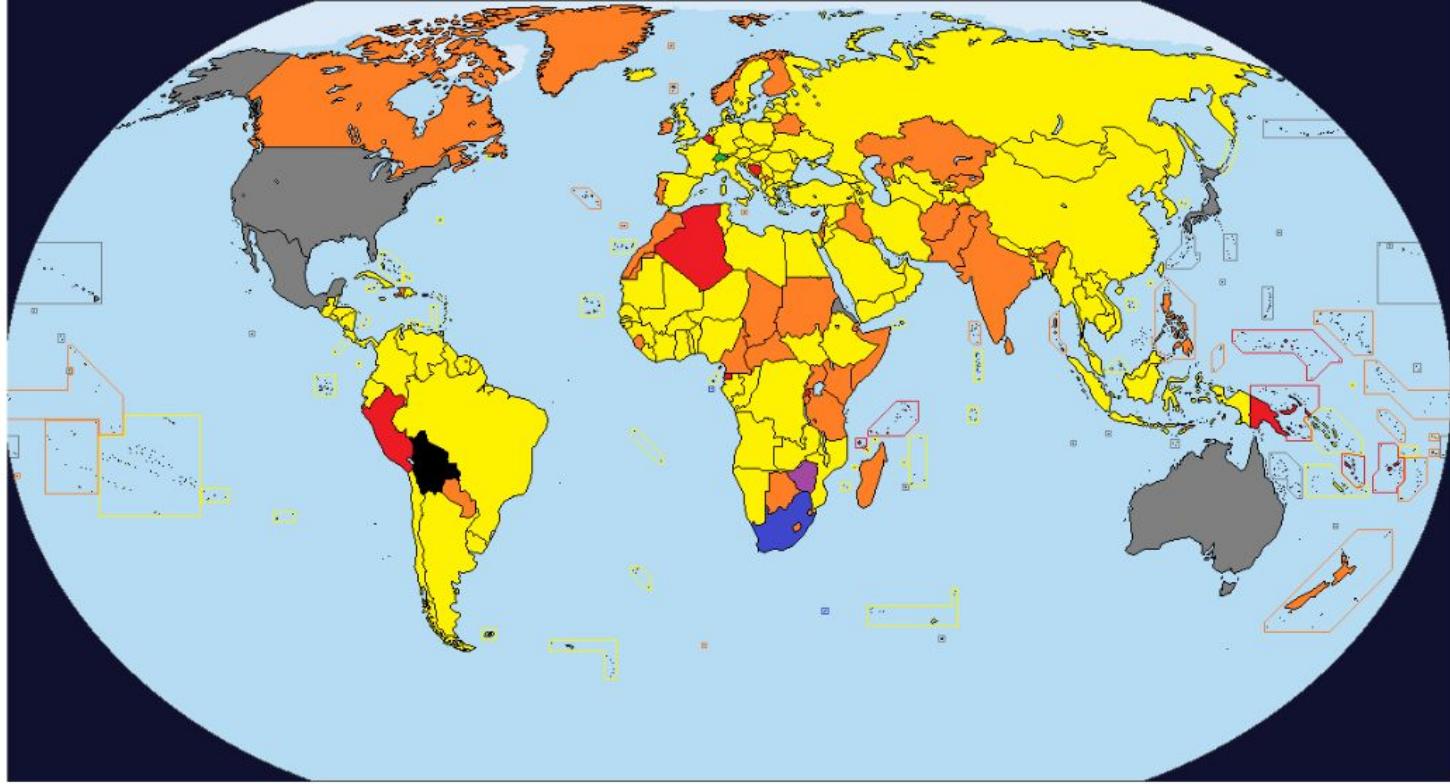

1.ESTATUA

1.3. Ofizialtasun adibideak

- Suitza eta Irlanda: aitzindari
 - Noiz? XIX.mende amaiera - XX.mende hasiera
 - Jarraipenik? Beste herrialde asko
- 3 talde nagusi:
 - Guztiak ofizial
 - “Estatu hizkuntza” bat + koofizial
 - Ofizial edo koofizial ez izan arren administrazioan eta hezkuntzan erabilera
- Hagège (2000):
 - Ofizialtasuna lortzeko konstituzioa
 - Zaindu eta sustatu
 - Hitzunaren prestigioa

This Country has _ official languages:

0	4
1	11
2	16
3	37

1.ESTATUA

1.4. Tolerantzia

- Instituzio publikoek eta estatuak bi jokabide:
 - Botere publikoek hizkuntza toleratu
 - Estatuak hizkuntza guztien ofizialtasuna
- Frantzia vs. bretoiera:
 - Non? Frantziar ipar-mendebaldean
 - Zer? Hizkuntza gutxitua
 - Nondik dator? Zeltatik
 - Historia: 1MG aurretik 1.500.000 biztanle
→ bretoieraz 1.000.000tik gora
 - Mende hasieran hezkuntza sistematik baztertua
 - Gaur egun 250.000 hiztun inguru, hezkuntza sisteman berrezartzeko saiakera ugari azken hamarkadetan

2. HIZKUNTZ ONDAREAREN BABESA

2.1. Legedia

Samiera:

- 2MIG aurretik
- 2MIG ondoren
- Hezkuntza sistema
- Estatu ezberdinak lurraldetako lurraldeak

Kanada:

- 70ko hamarkada
- 1988an koofizial
- Diru laguntzak jaso
- Erreferentzi puntu

2. HIZKUNTZ ONDAREAREN BABESA

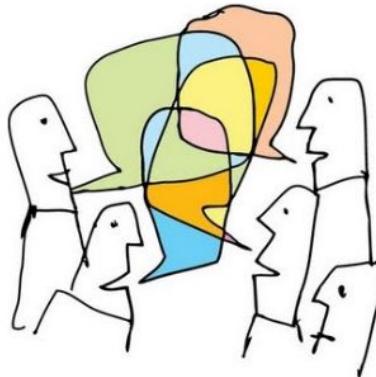
2.2. Ekimenak

- Europar Batasunean: 1958an **bereizkeriarik ezaren printzipioa**
 - Eremu Urriko Europako Gutuna
- **EBLUL** (European Bureau for Lesser Used Languages)
 - “EBan 40 milioi lagunek ofizialtzat hartu ez diren hizkuntzak erabiltzen dituzte”
- Afrikan: 2000an eginiko **Asmarako deklarazioa**

2. HIZKUNTZ ONDAREAREN BABESA

2.3. Eskubideen Deklarazio Unibertsala

- 1996an Bartzelonan: berdintasun, desoreka gabeko bizikidetza eta errespetu printzipoak jasotzen ditu.
- Nazioartean erreferente gisa, legedi ezaren aurrean

2. HIZKUNTZ ONDAREAREN BABESA

2.4. Hizkuntz politikari buruzko ikuspegi berria

- **Orain artekoa:** estandarizazioa, zentralismoa, nazioa helburu, ingurune eleanitzarekiko ardura falta eta hizkuntzen arteko menderatze erlaziona
- **Ikuspegi berria:** descentralizazioa, errerealitate eleanitzan oinarria, estatuaren interesetara moldagarria eta berdintasuna hizkuntzen artean.

3. OFIZIALTASUNARI BURUZKO GOMENDIOAK

Helburuak gauzatzeko, agintariekin, legegileek eta gizarteko kudeatzaileek irizpide hauek landu beharko lituzkete lurraldeko hizkuntza guztien aurrean:

- Hizkuntza hautuarekiko errespetua
- Hizkuntza jakin bat irakaskuntzan, zerbitzu publikoen kudeaketan edo justizian txertatzean laguntena.
- Lurraldeko hizkuntza ororen koofizialtasunaren aitorpena
- Babes ekonomikoaren eskaintza
- Egoera kontrolpean eramango duen erakunde baten ziurtasuna

4. BIBLIOGRAFIA

Liburua:

Martí, F. eta beste (2005), Hizkuntzan ofizialtasuna, in Hizkuntzen mundua. Munduko hizkuntzei buruzko txostena. Bilbo: Unesco Etxea eta UPV/EHU.

